

Ordforklaringer

Anoksi: Mangel på oksygen i kroppsvevene. Gir nekrose.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 2781

– Bedre hjerte-lunge-redning kan spare liv

Kvaliteten på hjerte-lunge-redning utført av ambulanspersonell er dårlig. Tilbakemeldingssystem på hjertestarter kan gi forbedringer.

Slik konkluderer Jo Kramer-Johansen i avhandlingen *Reporting and improving quality of cardiopulmonary resuscitation (CPR) during out of hospital cardiac arrest*. Når hjertet stanser, starter en dødsprosess: Hjerne, hjerte, nyrer og deretter perifere organer får anoksiske skader. Prosessen kan bremses og av og til reverseres hvis hjerte-lunge-redningen (HLR) som utføres er god. Kramer-Johansen har testet ut et system med tilbakemelding på kvalitet via hjerte-

Jo Kramer-Johansen. Foto privat

starteren i tre ambulansetjenester i Norge, Sverige og England.

– Kvaliteten var varierende og dårlig, med for grunne brystkompresjoner og for mange og lange pauser. Automatiserte tilbakemeldinger ga noe bedret brystkompresjonsdybde, men langt fra bra nok, sier han. Studien viste også at ambulanspersonell med manuelle defibrillatorer bruker kortere tid på å levere sjokk enn de med halvautomatiske, men at flere sjokk ble gitt på feil indikasjon.

Våre resultater indikerer at man ikke kan stole på at hjerte-lunge-redning gitt i forbindelse med kliniske utprøvinger av legemidler eller andre intervensjoner er av sammenliknbar, god kvalitet. Her er det klart behov for mer forskning – med søkelys på god hjerte-lunge-redning, avslutter han.

Kramer-Johansen disputerte for Ph.D.-graden 14.6. 2007.

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Viten om genfeil er viktig for kvinner ved arvelig kreft

Visshet er bedre enn uvisshet for kvinner i familier med arvelig kreft. Det å tilhøre en slik familie uten kjent genfeil synes å være mer belastende enn det å ha genfeilen.

Å leve med en slik usikkerhet er psykisk sett viktigere enn hvilket organ kreftsisikoen knytter seg til. Det viser Amy Kristin Østertun Geirdal i sin doktoravhandling *Psychological distress, quality of life, personality and coping in women with familial history of cancer with unidentified mutation*. Geirdal har undersøkt mental helse, livskvalitet, mestring og personlighet hos kvinner i familier med arvelig bryst-/eggstokkreft eller tarmkreft som ikke kan få svar på sin genetiske bærerstatus.

På tross av alvorlig kreftsykdom hos flere nære familiemedlemmer og usikkerhet i forhold til egen kreftsisiko, har kvinner uten kjent bærerstatus gjennomgående god mental helse.

De ble sammenliknet med kvinner som har kjent genfeil og med kvinner i samme alder fra den generelle befolk-

ningen. Kvinner med ukjent bærerstatus rapporterer mer angst og depresjon enn kvinner med kjent bærerstatus. Samtidig rapporterer de mindre depresjon, men mer angst enn kvinner generelt.

– Sterkere angst kan forklares med kreftrusselen, mens mindre depresjon kan skyldes at livssituasjoner som vanligvis medvirker til depresjon, ikke treffer kvinner med kreft i familien like sterkt som kvinner i befolkningen ettersom de lever med en konstant usikkerhet og trussel om tap knyttet til kreftsykdom, sier Geirdal.

Hun disputerte for dr.philos.-graden 13.6. 2007.

Oda Riska
oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no

www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger